

ORaH PROTIV AMERIKE
Davor Škrlec smatra da je trgovinski sporazum između EU-a i SAD-a prijetnja sigurnosti naše hrane i osobnih podataka

Nakon što je Davor Škrlec, zastupnik ORaH-a u EP-u, napao američkog veleposlanika pri EU zbog netransparetnosti u donošenju Transatlantskog trgovinskog sporazuma, Aktual je tražio da se o istoj temi izjasne SDP-ov Tonino Picula i HDZ-ov Davor Stier

▶ TRGOVINSKI SPORAZUM EU-SAD

Picula: 'Sadržaj pregovora je nedostupan'; Stier: 'Sve je na webu, ali ne mogu se odmah otkriti sve karte'

/NAPISALA/ORHIDEA GAURA HODAK
/orhidea.gaura-hodak@aktual.hr

Transatlantski trgovinski sporazum (TTIP), to jest sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i SAD-a, ove će jeseni postati jedna od glavnih tema u Europskom parlamentu. ORaH-ov zastupnik u Europskom parlamentu, Davor Škrlec, upozorio je ovih dana da se pregovori o tom sporazumu vode netransparentno i iza zatvorenih vrata, a sam sporazum doživljava kao veliku prijetnju sigurnosti naše hrane i osobnih podataka građana. O tome je razgovarao na radnom doručku s veleposlanikom SAD-a pri Europskoj uniji, Anthonyem L. Gardnerom koji je poručio da je Unija sada strateški partner SAD-a kojeg bi voljeli vidjeti ujedinjenog u budućnosti. No, Škrlec je upozorio: "Veleposlanik ne prepoznaje važnost transparentnosti i otvorenosti procesa prema građankama i građanima Europske unije, ali i SAD-a. Nedopustivo je da usvajamo Sporazum koji je stvoren na temelju pozadinskih pregovora i upitnih

analiza. Trgovinska razmjena i ekonomska suradnja između SAD-a i EU-a već su znatno liberalizirane i deregulirane. Nedemokratičnost i zatvorenost pregovora ne može se opravdati rastom BDP-a od 1 posto do 2027. godine. Nerealne su projekcije o višim stopama zapošljavanja i gospodarskom rastu zbog usvajanja Sporazuma. Alternativne analize pokazuju kako je i ova procjena rasta neutemeljena u realnim podacima. Standardizacija kao jedan od argumenata u korist Sporazuma koje je iznio veleposlanik potpuno je nejasna s obzirom da svaka savezna država SAD-a ima različite standarde u svojim regulativama."

SDP-ov zastupnik u Europskom parlamentu Tonino Picula ističe da je riječ o ekonomskoj suradnji koja već sada podržava 13 milijuna radnih mjesta i vrijedi 3,9 bilijuna dolara te da bi bilo neozbiljno prihvatiti ili odbaciti sporazum o kojem se još pregovara, a da pritom o njemu znamo vrlo malo. Isto tako smatra da svakom novom rundom pregovora postaje jasnije kako cilj o skorom završetku pregovora nije izgledan, tim više

PICULA: "Dosadašnjih šest rundi pregovora otvorilo je barem jednako pitanja koliko ih je odgovorilo i potrebna je veća transparentnost"

što je u tijeku proces konstituiranja novog mandata institucija EU-a, a u SAD-u se bliže izbori. Međutim, misli da se pregovarači ne bi trebali opterećivati postavljenim vremenskim rokovima, kao ni mnogobrojnim optužbama koje često nisu konstruktivne, već trebaju prepoznati i prihvatiti prilike koje sporazum pruža, prije svega za male i srednje poduzetnike koji su dominantni oblik organizacije u Hrvatskoj. No, treba reagirati i na potencijalne opasnosti koje su u suprotnosti s europskim vrijednostima i interesima građana Unije. Upravo zato Picula smatra da bi trebalo povećati transparentnost procesa.

"Dosadašnjih šest rundi pregovora otvorilo je barem jednako pitanja koliko ih je odgovorilo. Razlog tome je, osim neusklađenosti pozicija dviju strana, i nedostupnost informacija o sadržaju procesa pregovora. Iako TTIP formalnu legitimnost dobiva potvrdom u Europskom parlamentu i Kongresu, pravu legitimnost TTIP može dobiti

STIER: "Ovo su najtransparentniji bilateralni pregovori koje je EU ikad vodila, a pregovaračke pozicije za pojedina pitanja javno se objavljuju"

jedino širom podrškom građana, zbog čega je potrebno povećati transparentnost procesa. Pri tom bih želio napomenuti kako manjak transparentnosti nije odgovornost samo jedne strane, razina transparentnosti je podijeljena odgovornost o kojoj odlučuju i za koju odgovaraju obje strane u pregovorima", zaključio je Picula.

HDZ-ov europarlamentarac Davor Ivo Stier, ujedno i jedini hrvatski zastupnik u Odboru za vanjsku trgovinu Europskog parlamenta, pak, smatra da su ovo najtransparentniji bilateralni pregovori koje je EU ikad vodila.

"Ako želite biti uspješni i zaštititi interese EU i svih njenih država članica, pa tako i Hrvatske, jasno je da nećete odmah otvoriti sve karte u tako važnim pregovorima kao sto su ovi sa SAD-om", kaže Stier. Međutim, ističe, pregovarački mandat koji je odobrilo Vijeće i Europski parlament dostupni su javnosti.

"Pregovaračke pozicije za pojedina pitanja

mogu se naći na web stranici Europske komisije, odnosno Opće uprave za trgovinu. Kako pregovori napreduju, tako se i ta web stranica ažurira. Također je formirana Kontakt grupa u kojoj sjede predsjednici Europskog parlamenta i predsjednici nadležnih odbora u EP-u sa ciljem što boljeg parlamentarnog nadzora nad radom Europske komisije i europskih pregovarača. Unutar Odbora za vanjsku trgovinu uspostavljene su i Skupine za monitoring pojedinih područja i koje imaju uvid u sve dokumente u pregovorima sa SAD-om. Naravno, Vlada Republike Hrvatske također ima uvid u tijek pregovora, te je stoga i njena dužnost informirati hrvatske građane", objašnjava Stier. On je zamjenski član u Odboru za vanjsku trgovinu i punopravni član Odbora za razvoj, gdje je i koordinator Europske pučke stranke. Primarni mu je zadatak koordinirati rad zastupnika EPP-a u Odboru za razvoj. Međutim, kao zamjenski član Odbora za vanjsku trgovinu namjerava se fokusirati na trgovinske odnose EU-a sa zemljama jugoistočne Europe, te pratiti sve ostale teme koje se tiču gospodarskih interesa Hrvatske, u što spada i TTIP, koji je česta tema na tom Odboru.

Jedno od glavnih pitanja koje zanima hrvatske građane je kako će TTIP utjecati na hrvatsku poljoprivredu. Stier kaže da je stav Europske pučke stranke jasan.

"U pregovorima sa SAD-om moraju zaštititi prava europskih potrošača, pogotovo kad su u pitanju GMO proizvodi. Zasad su EU i SAD razmijenili informacije o različitim pravilima zaštite, ali se ne smiju smanjivati postojeći standardi zaštite potrošača u EU. I na području poljoprivrede traži se win-win situacija koja će dovesti do balansirane trgovinske razmjene. U onim sektorima gdje to nije moguće, Europska pučka stranka traži uvođenje posebnih kompenzacijskih mehanizama za naše poljoprivrednike i agroudustriju", kaže Stier. Na Klubu zastupnika EPP-a, u čijem radu sudjeluju i zastupnici HDZ-a, zaključeno je da je cilj da se novim Transatlantskim partnerstvom osnaže prvenstveno mala i srednja poduzeća u Europi, jer su ona najsnažniji motor za otvaranje novih radnih mjesta, inovacije i gospodarski rast. "Zato je i novi predsjednik Komisije Jean-Claude Juncker istaknuo kako je potpisivanje sporazuma sa SAD-om jedan od prioriteta njegova mandata", kaže Stier.